

Digitale informatiebijeenkomst – kadeversterkingsopgave Dwarsgang en Smoutjesvliet

Datum: 8 april 2021 – van 19:30-20.30 uur

Aanwezig waterschap: Marco van Vemden – omgevingsmanager
Saskia Muilwijk – adviseur omgevingsmanagement (BWZ Ingenieurs)
Ellen Vonk – programmamanager
Jeroen Kooman – technisch manager
Anita van Elteren – communicatieadviseur (verslaglegging).

Welkom en inleiding

Omgevingsmanager Marco van Vemden heet iedereen van harte welkom tijdens deze eerste digitale informatiebijeenkomst over de kadeversterkingsopgave van Waterschap Rivierenland. Vanavond gaat het over de Dwarsgang en de Smoutjesvliet.

Ellen Vonk, programmamanager van het Gebiedsprogramma A5H, geeft een toelichting over hoe het boezemwatersysteem (het hoofdsysteem) in de Alblasserwaard zich de afgelopen eeuwen heeft ontwikkeld. Door onlogische afwateringen, klimaatverandering en bodemdaling in dit gebied, voldoet het boezemsysteem niet meer. In 2017 heeft het waterschap hierop een visie vastgesteld. De visie heeft als doel een toekomst- en klimaatbestendige inrichting van het boezemwatersysteem en de boezemkades te realiseren. Met het gebiedsprogramma geven we invulling aan de visie en treffen we maatregelen in het boezemwatersysteem. Een van de maatregelen is de bouw van een nieuw gemaal in Hardinxveld. Door aanpassingen te doen in het boezemwatersysteem, hoeven er minder regionale keringen (kades) versterkt te worden. Het versterken van de kades is een belangrijke en grote opgave binnen het gebiedsprogramma.

Presentatie

Marco van Vemden geeft een presentatie (zie website). Naast dat we bewoners en eigenaren van informatie voorzien, willen we ook graag informatie bij de omgeving ophalen, zoals gebiedskennis, wensen, belangen, maar ook eventuele zorgen. In een latere fase (planuitwerkingsfase) willen we met individuele belanghebbenden in gesprek om te horen wat de belangen en wensen zijn. Het is goed om u te realiseren dat het waterschap niet aan alle wensen tegemoet kan komen. De randvoorwaarde is immers het verbeteren van de waterveiligheid en daar moeten de plannen aan voldoen. Daarnaast kunnen sommige wensen strijdig zijn met andere belangen.

Uit toetsing blijkt dat 106 van de 237 km aan kades niet meer voldoen aan de veiligheidseisen. We onderzoeken nu waar versterking echt nodig is en waar we het anders kunnen oplossen. Aan de hand van kaarten laat Marco zien waar versterkt moet worden (de rode lijnen). De oranje lijnen betekenen dat we verwachten dat deze kade sterk genoeg is, maar dat we nog bezig zijn om dat nader te onderzoeken. Wellicht hoeven deze kades pas op de langere termijn versterkt te worden, of kunnen deze met kleine aanpassingen op orde worden gebracht. De groene stippellijn geeft aan waar we ecologische verbindingzones willen realiseren. De provincie Zuid-Holland heeft de doelstelling om de natuur te beschermen en te versterken. Dat kan door bestaande natuur met elkaar te verbinden en

stapstenen aan te leggen (kleine natuurgebiedjes). Tussen de provincie en het waterschap is afgesproken dat de natuuropgave meegenomen wordt in de versterkingsopgave.

De totale duur van het project is ongeveer 6 tot 8 jaar. Het project bestaat uit verschillende fases: de (huidige) verkenningsfase, planuitwerkingsfase (nadere uitwerking van het ontwerp, inspraakprocedures, zienswijzen, vergunningen, etc.) en de uitvoeringsfase (2024-2025). In 2019-2020 is nader onderzoek gedaan naar de opbouw van de bodem om de sterkte van de kades nauwkeuriger te bepalen en is er gekeken naar verschillende omgevingsfactoren (archeologie, natuur, etc.). Er zijn veel manieren om een kade te versterken, dat zijn de mogelijke alternatieven. Er is al een schifting gedaan naar de kansrijke alternatieven. Deze kansrijke alternatieven hebben allemaal de focus op één specifiek belang.

In de komende periode gaan we schetsontwerpen maken, kostenbegrotingen opstellen en de inbreng van de omgeving verwerken. Zo komen we uiteindelijk van kansrijke alternatieven op een voorkeursalternatief uit.

Vragen van de deelnemers aan de digitale informatiebijeenkomst

---

Wat zijn de plannen bij de Dwarsgang-Noord?

Antwoord: In het oostelijk deel zullen we de kade moeten gaan versterken. Op welke manier weten we nog niet, hiervoor zijn nu nog drie kansrijke alternatieven. We weten dus op dit moment dat we daar aan de slag gaan, maar hoe we gaan versterken is in deze fase nog niet duidelijk.

Waarom wordt de groene lijn aan de zuidkant niet doorgetrokken?

Antwoord: de lijnen geven aan welke kansrijke alternatieven er zijn voor de te versterken kades. Maar waar geen lijnen staan, is geen versterkingsopgave. De kade is sterk en hoog genoeg. Wel gaan we voor dit gebied in gesprek met de omgeving om de ecologische verbindingzone te kunnen realiseren.

Waarom ligt de ecologische zone aan de zuidkant van de Dwarsgang? Aan de noordkant heb je toch een betere verbinding met het ecologisch gebied.

Antwoord: dat heeft te maken met de agrarische verkaveling. Aan de zuidkant liggen minder huiskavels waardoor wij denken dat de realisatie van een ecologische verbindingzone hier kansrijker is.

Hoe breed wordt de ecologische verbindingzone?

Antwoord: dat is nu nog niet precies te zeggen. Het is erg afhankelijk van wie in de omgeving mee wil werken aan de realisatie van de ecologische verbindingzone. Zo'n ecologische verbindingzone zou in theorie minimaal 10 meter breed moeten zijn. Daarnaast dienen enkele stapstenen te worden gerealiseerd. Dit zijn grotere natuurgebiedjes. Samen met de provincie en de omgeving kijken we wat we waar kunnen realiseren.

Bij medegebruik krijgen we wel last van een sloot

Antwoord: ja, dat klopt. De sloot zal op moeten schuiven, dat geldt ook voor de andere alternatieven. In veel gevallen kunnen we het niet oplossen op onze eigen grond. We streven er bij dit kansrijke alternatief naar om het zo in te richten dat de agrariër er baat bij heeft. Dit is iets wat we in de planuitwerkingsfase verder gaan uitwerken.

Heeft het zin als bewoners protesteren en harder optreden?

Antwoord: de ecologische verbindingzone gaan we in overleg met de directe omgeving en andere belanghebbenden bespreken. We gaan het niet afdwingen.

Gaat dit financieel allemaal wel lukken bij het waterschap?

Antwoord: voor de huidige projectfase hebben we voldoende budget. Eind dit jaar weten we of het bestuur akkoord gaat met de begroting die momenteel wordt opgesteld.

Krijgen eigenaren grond op een andere locatie terug als er grond wordt ingeleverd?

Antwoord: het waterschap is zich ervan bewust dat agrariërs liever geen grond inleveren. Daar waar we grond nodig hebben, streven we ernaar om de grond te ruilen. We weten van tevoren nooit of koop of ruil gaat lukken. We streven altijd naar minnelijke overeenstemming, het waterschap wil niet zomaar gronden onteigenen.